

VEĽKÁ PORADŇA

PRÍLOHA HN
poradca.hnonline.sk

AKO ROZDELIŤ
MAJETKY

Pozor! Lesné pozemky a pôda narážajú na zákaz drobenia | Neopomenuteľní dedičia závet môžu napadnúť pred notárom alebo na súde | Rodinný majetok ochráňte včas pred rizikami podnikania

Chcete dať majetok deťom? Dá sa to aj darom či závetom

VLASTNÍCTVO | Dedenie nastupuje vtedy, ak rodičia neurobia so svojimi majetkami žiadne dispozičné úkony.

Helena Kokolová
helen.kokolova@mafrasllovakia.sk

Rodičia sa už počas života rozhodnú rozdeliť nehnuteľnosť, byt, rodinný dom či pôdu, alebo aj hnuťelné veci, napríklad auto či podiel v podniku, deťom. Aké situácie môžu vzniknúť a ako sa riešia v praxi, aby ani jedno z nich vrátane maloletých neukrátili? Na rôzne prípady z praxe upozorňujú advokáti a notári.

Možností, ako tak urobiť, je niekoľko. „V praxi ide najčastejšie o prípady darovania, no nie sú ojedinelé ani prevody medzi blízkymi kúpou zmluvou so symbolickou cenou,“ vraví advokát Mojmir Plavec. Tu však hrozí, že v prípade sporu sa môže takáto zmluva vyhodnotiť ako neplatný právny úkon.

„Rovnako treba rozlíšiť, či majetok, ktorý sa má previesť, patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vtedy sa na prevod vyžaduje súhlas oboch.“

Každý z manželov môže mať majetky aj vo svojom výlučnom vlastníctve. „Ak rodičia nie sú manželmi, a teda nemajú majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve, sú často podielovými spoluvlastníkmi. Vtedy sa na prevod disponovať len svojím spoluvlastníckym podielom,“ vraví advokát.

Prevod na maloletého potomka

Osobitne sa postupuje v prípadoch, ak by ste chceli nehnuteľnosť previesť na maloleté dieťa, ktoré pred dovŕšením 18. roku života nemá v plnom rozsahu spôsobilosť na právne úkony, a teda ani spôsobilosť na uzavretie zmluvy.

Pri delení majetku môžete zohľadniť, ktoré z detí sa o vás postaralo v starobe a chorobe.

SNÍMKA: DREAMSTIME

„V týchto prípadoch musí byť maloletý zastúpený kolíznym opatrovníkom a kúpna zmluva musí byť schválená súdom. Až potom je možné zavkladať ju v katastri nehnuteľností,“ zdôrazňuje Plavec.

Kedy nastupuje dedenie

Dedenie nastupuje vtedy, ak rodičia počas života neurobia so svojimi majetkami žiadne dispozičné úkony. V rámci dedičského konania platí, že ak zomrie jeden z rodičov – manželov, dedia v rámci prvej dedičskej skupiny deti a manžel poručiteľa. Každý rovnakým dielom.

„Aby nedošlo k ukráteniu niektorého z dedičov, do dedičstva sa započítava to, čo bezodplatne dostal darom od poručiteľa za svojho života, pokiaľ nejde o bežné darovanie. V dedičskom kona-

“
Právna úprava nepozná rozdiel medzi pomáhajúcim potomkom a potomkom, ktorý sa o rodiča nezaujíma. Toto rozlíšenie musí vykonať rodič.

Pavol Dorič,
notár

ní sa tak jeho podiel na dedičstve znižuje,“ vraví Plavec.

Neopomenuteľní dedičia

Ojedinelé nie sú ani prípady zanechania závetu. Rodičia sa tak snažia ešte za života usporiadať majetkové pomery, ktoré nastanú po ich smrti. Môžu tak sami určiť, čo ktoré dieťa nadobudne. Tu by však mali mať na pamäti zákonnú ochranu neopomenuteľných dedičov, ktorých majetkové nároky sú garantované.

„Maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko predstavuje ich dedičský podiel zo zákona, a plnoletým aspoň toľko, koľko predstavuje jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje, je v tejto časti neplatný,“ upozorňuje ďalej advokát. Pripomína tiež, že závet je prísne formalis-

tický právny úkon, a preto odporúča zriadiť ho u notára. Ten dohliadne nad jeho formálnymi náležitosťami. Potom závet uloží do Notárskeho centrálného registra závetov, čím zabezpečí, že sa nestratí a otvorí ho až v konaní.

Starostlivosť o rodiča

Každý rodič by mal podľa notára Pavla Doriča mať jasno v tom, čo chce delením svojho majetku dosiahnuť. „Predovšetkým by mal zohľadniť, čo ktoré dieťa už od neho dostalo, čo chce dať tomu, kto sa o neho postará v chorobe a starobe,“ myslí si notár. Pripomína, že právna úprava nepozná rozdiel medzi tým, kto rodičom pomáha a tým, kto sa o nich nestará. Pomoc notára je v takých situáciách potrebná.

Pokračovanie na strane 15 ➔

Spísanie listín zverte radšej odborníkom

! Riziká závetu

Pokiaľ by chcel rodič spísať závet, mal by vedieť, že právnou úpravou SR považuje každého potomka za neopomenuteľného dediča. V prípade, že je jeho osoba opomenutá, má právo namietať tzv. relatívnu neplatnosť tohto závetu. Ak to urobí pred notárom, ktorý dedičstvo pojednáva, ten mu prizná dedičstvo vo výške polovice jeho dedičského podielu. Maloletému potomkovi v celej výške jeho dedičského podielu, ktorý by mu patril, keby závet nebol. Toto právo neopomenuteľného potomka možno zvrátiť jedine jeho vydedením. Musí však mať jeden zo štyroch zákonných dôvodov vydedenia.

! Úskalia darovacej zmluvy

V jednej darovacej zmluve môže darujúci rodič darovať všetok majetok. Každá zmluva musí obsahovať zákonné náležitosti, inak môže spôsobiť to, že nenastanú účinky prevodu vlastníckeho práva na obdarovaného potomka. Tak je to napríklad vo vzťahu ku katastru nehnuteľností, lebo tak Občiansky zákonník, ako aj katastrálny zákon určujú podmienky obsahu a formy listín, ktoré podliehajú správnomu konaniu o vklade vlastníckeho práva. Nesprávny opis daru, absencia legalizácie podpisu darcu, existujúca ťarcha na predmete prevodu bránia prevodu vlastníckeho práva na obdarovaného. V osobitnom režime sú poľnohospodárske pozemky. Ich darovanie je podmienené osobitným ponukovým konaním, ktoré musí prípadný darca absolvovať. Nevzťahuje sa to práve na potomkov a iné blízke osoby.

PRÍKLADY Z PRAXE

Manželom pomôžu riadne a včas reagovať na životné situácie

Jeden z manželov nemá prácu, nemá príjem, zadlžuje rodinu. Ako sa dá ochrániť rodinný majetok.

V prípade, ak vzniknú počas trvania manželstva dlhy jednému z manželov, pohľadávka veriteľa môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená aj z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. „Vyplýva to z jeho podstaty ako spoločného a nedielneho majetku, ktorý navonok predstavuje celok. Inštitút predmanželských zmlúv, v ktorých by bolo možné dohodnúť sa o rozšírení či zúžení zákonného rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva či oddelenom majetku manželov, slovenský právny poriadok dosiaľ nepo-

zná,“ upozorňuje advokát Mojmir Plavec.

V prípade vymáhania pohľadávky tak exekútor môže siahnúť na celý majetok. Exekúcia by však podľa Plavca mala primárne postihnúť výlučný majetok manžela – dlžníka. V prípade, ak hrozí, že jeden z manželov bude zadlžovať celú rodinu, odporúča urobiť prevod majetku, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve, na druhého manžela, a to v dostatočnom časovom predstihu.

„Pokiaľ by sa však prepis urobil v čase, keď sa veriteľ už domáha úhrady jeho splatnej pohľadávky – napríklad vo forme predžalobnej výzvy, tento prevod by bolo možné napadnúť na súde z dôvodu odporovateľnosti právneho úkonu,“ upozornil Plavec.

ODPORÚČANIE:

Veci, ktoré patria obom manželom, teda tie, ktoré nadobudli počas manželstva, si nemôžu vzájomne darovať alebo predávať. „Ak jeden z nich podniká, môžu zrušiť bezpodielové spoluvlastníctvo súdnou cestou,“ odporúča advokát. V praxi súd zruší spoluvlastníctvo aj vtedy, keď jeden z nich dlhodobo a sústavne neehospodárne nakladá so spoločným majetkom. Ak ničí spoločný majetok, zadlžuje rodinu kvôli závislosti od alkoholu, drog či hazardných hier.

Manželia podnikajú, prestane sa im dariť. Vzniká riziko, že prídu aj o osobný majetok. Dá sa tomu predísť.

Vo vzťahu k bezpodielovému spoluvlastníctvu sa v otázke podnikania najrizikovejšie javí podnikanie živnostníkov, ktorí za dlhy zodpovedajú neobmedzene celým svojím majetkom. „Pri výkone rozhodnutia môže exekútor siahnúť nielen na ich výlučný majetok, ale aj na majetok, ktorý patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva,“ upozorňuje Plavec. Menšie riziko je pre spoločníkov v obchodných spoločnostiach. Tí ručia za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. Vhodnú

formu podnikania treba dôkladne zvážiť už na začiatku, prípadne ju pretransformovať na menej rizikovú,“ radí advokát.

Jednou z možností, ako zmenšiť priestor na zásahy do rodinného majetku, je zrušiť bezpodielové spoluvlastníctvo. „Súd na návrh zruší BSM v prípade, ak jeden z manželov získal oprávnenie na podnikanie. Zákon má pod pojmom podnikanie na mysli predovšetkým podnikateľov – živnostníkov, čo potvrdzuje aj ustálená súdna prax,“ objasňuje Plavec. Ak len jeden z nich podniká, návrh podá druhý. Ak sú obaja živnostníci, návrh môže podať ktorýkoľvek. Po zrušení nadobúdajú majetok buď do svojho výlučného vlastníctva, alebo do podielového spoluvlastníctva.

ODPORÚČANIE:

V návrhu uveďte dôvody na zrušenie spoluvlastníctva a samotný žalobný návrh doložte sobášnym listom, živnostenským listom (súdný poplatok je 165,50 eura). Súd zisťuje, či sú dané dôvody na zrušenie. Ak sú, rozhodne o zrušení. Samotné rozhodnutie súdu ešte majetok nechráni. Potrebne je ešte vysporiadať ho a uskutočniť potrebný prepis. „Dohodu o vysporiadaní BSM odporúčam urobiť vždy písomne. Povinná je pre všetky nehnuteľnosti,“ upozorňuje Plavec.

Pondelok
Podnikanie

Utorok
Právo a justícia

Streda
Veľká poradňa

Štvrtok
Digitálny svet

Piatok
HNstyle